

Stadsdeel Amsterdam Centrum
T.a.v. de heer R. Rengelink, Portefeuillehouder Welzijn
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Betreft: Reactie OAR op Nota Opnieuw Kiezen III, oktober 2011

Amsterdam, 25 november 2011

Geacht Bestuur en leden van de Deelraad,

De Ouderen Advies Raad heeft in september j.l. met portefeuillehouder Rengelink gesproken over de bijgewerkte Nota Opnieuw Kiezen. Ook heeft de OAR in juni j.l. een advies uitgebracht op de vorige versie. In vervolg hierop willen wij graag een aantal opmerkingen maken.

Visie op doelgroepen

Wat betreft Visie op doelgroepen (wij zouden liever spreken van categorieën) zijn enige zinnen aan de ouderen gewijd. De OAR raakt er nog altijd door in verwarring.

Ouderen worden allereerst als een risicogroep gezien. Ouderen krijgen te maken met beperkingen, lopen het risico te vereenzamen door allerlei oorzaken en daardoor de aansluiting te verliezen op de snel veranderende samenleving. Het feit dat zij geen baan meer hebben draagt daartoe bij, maar wordt gelijk ook weer tot een kans gerekend omdat daardoor wel de nodige tijd vrijvalt voor een bijdrage aan de samenleving.

De risicogroepen zijn vervolgens omschreven als mensen met ernstige psychiatrische problemen, dementie, licht verstandelijke beperkingen dan wel problematische schulden. Volgens deze indeling ontbreken dan juist de ouderen (bij wie zich nog geen problemen hebben voorgedaan).

De OAR is van mening dat de ouderen als algemene categorie hier ook niet onder vallen. Wij doelen hier op de zelfstandig wonende ouderen, die volop bijdragen aan vrijwilligerswerk dan wel mantelzorg. Dit is volgens ons dus helemaal geen risicogroep, maar wel een categorie die zo lang mogelijk thuis wil blijven wonen en die daartoe met goed gerichte ondersteunende en preventief werkende maatregelen in staat dient te worden gesteld.

Dit zal naar onze mening een kostenbesparende uitwerking hebben.

De leeftijdsfase die ouderen hebben bereikt, is een fase die elk mens hoopt te bereiken en die onder de juiste voorwaarden "de kroon op het leven" kan betekenen. In deze optiek is preventief gericht beleid van het grootste belang. Informatievoorziening en advisering is hierbij essentieel. Dit betekent dat de kwaliteit en deskundigheid van de medewerkers van het Sociaal Loket gelijk moet zijn aan die van de medewerkers van de maatschappelijke dienstverlening.

➤ ***De OAR adviseert daarom dat het Stadsdeelbestuur een onderzoek uitvoert naar de besparingen en de positieve werking van preventief beleid gericht op ouderen, dat in zijn algemeenheid valt onder nummer 3 van de 7 strategische keuzes.***

Wij merkten reeds eerder op dat keuze 3 op gespannen voet staat met keuze 1, namelijk de keuze voor minder collectieve voorzieningen en voor meer individuele ondersteuning. Bovengenoemd onderzoek zal ons inziens hierop het juiste licht kunnen werpen. Veel individuele ondersteuning zal minder omvangrijk, dan wel in een later stadium nodig zijn wanneer preventieve voorzieningen zijn getroffen. Dit punt wordt in de nota terecht ondersteuning van zelfredzaamheid genoemd.

Hieronder gaan wij nader in op enkele onderdelen van preventieve voorzieningen waarbij uw keuzen tot bezuiniging volgens de OAR een nadelig effect zullen hebben.

Klussenhulp en kleine woningaanpassing

In de Nota wordt hierop een aanzienlijk bezuinigingsbedrag voorgesteld (€ 150.000,-). Dit baart de OAR grote zorgen. Tevens worden er vraagtekens gezet bij de inzet en doelmatigheid van klussenhulp en kleine woningaanpassing door de maatschappelijke dienstverlening. Bij dit laatste plaatsen wij onze kanttekeningen. De functie buurtconciërge/klussenhulp is in het midden van de jaren '80 als experiment ontstaan in de Nieuwmarktbuurt en heeft zich daarna over de hele binnenstad (en ook landelijk) verspreid. Hierbij werd er nadrukkelijk voor gekozen om deze functie "op te hangen" aan een instelling voor de maatschappelijke dienstverlening. Daarmee kon direct geprofiteerd worden van de al door anderen opgebouwde netwerken en van de ervaring die deze instellingen per definitie hebben met de sociale aspecten van begeleiding. Dit levert een meerwaarde op van een vroegtijdige signalering waarmee een doorverwijzing naar andere disciplines mogelijk is. Landelijk vergelijkend onderzoek in opdracht van de Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting (SEV) onderschrijft voornoemde conclusies.^{voetnoot}

Mogelijk ten overvloede willen wij er op wijzen dat klussenhulp en kleine woningaanpassing juist voor ouderen een belangrijk onderdeel vormt van de voorzieningencirkel die nodig is om zelfstandig te kunnen blijven wonen.

➤ ***De OAR adviseert om deze voorziening in de huidige vorm te continueren.***

Maaltijdvoorziening ouderen in wijkrestaurants en aan huis

De beschreven paragraaf omvat nog zeer veel onduidelijkheden. Ten eerste wat betreft de te hanteren criteria voor het gebruik van deze voorzieningen en ten tweede wat betreft de ontwikkelingen met betrekking tot de stedelijke overeenkomst.

De OAR acht het niet zinvol om vooruitlopend op deze uitkomst alvast op de voorzieningen te bezuinigen. Ook hiervoor geldt dat deze voorzieningen bijdragen aan het zo lang mogelijk zelfstandig wonen van ouderen. Tevens is het een voorziening die met weinig kosten de vereenzaming tegengaat.

➤ ***De OAR adviseert om dit onderdeel eerst nader te onderzoeken voordat er tot bezuiniging wordt overgegaan.***

Wij zijn bereid om deze punten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

namens de Ouderen Advies Raad Amsterdam Centrum

Frederika Gepken, voorzitter

^{voetnoot} "Die mag nooit meer weg die man" Buurtconciërges voor ouderen vergeleken SEV/DSP 1992